

Register op Kleio

Tijdschrift van de Vereniging van docenten in Geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN)

Jaargang 46/2005

	nr	pag		nr	pag
Artikelen					
Alexander Albicher, Verleden in de ban van het heden. Over de valkuilen van het Vlaams geschiedenisonderwijs	6	8	Hans Moors, Een beetje Pronk en een beetje Herfkens? Kernpunten van het huidige beleid met betrekking tot ontwikkelingssamenwerking	4	17
Hans Andriessen, Wilhelm II, de mythe en de realiteit	5	41	Huub Oattes, Euroclio: twaalf jaar na de oprichting	7	36
Petty Bange, Dochters van Lucifer of: de zeven hoofdzonden	6	12	Jan van Oudheusden, Katten op de canon van Jan en Piet	1	16
Jacob Boersema, Feiten en voelen, De rol van emotie en moraal bij het lesgeven over de holocaust	3	24	Jan van Oudheusden, De Nexuslezing van Francis Fukuyama in Tilburg	7	25
Meike Bokhorst en Hans Moors, Ontwikkelings-educatie in het geschiedenisonderwijs. Werkelijkheid versus wenselijkheid	4	4	Marieke Peek, Van Point Four tot Millennium Goals. Beleidsgeneraties in de ontwikkelingssamenwerking	4	15
Cathrien Bol, Met open armen. Belgische vluchtelingen in Nederland 1914-1918		5	Cedric Regtop en Ineke Veldhuis, Loods je leerling door politieke cartoons	2	17
Cees Bol, Hans Pols, Ivo Smit, Content met competent? Het nieuwe leren op de lerarenopleiding geschiedenis	7	28	Kees Ribbens en Rik Sanders, De Grote Oorlog tussen kaders. De Eerste Wereldoorlog in de strip	5	22
Stefan Boom, De stand van educatief Nederland: het advies van de Onderwijsraad	1	midden- katern IV	Sabine te Rietstap, Leerlingen werken zelfstandig aan middeleeuwse biografieën	6	2
Hans Boschloo, Adam Smith, Thomas R. Malthus en de publieke opinie van hun tijd	1	7	Rob de Ruig, De anti-lawaai lobby. Theodor Lessing en het verlangen naar verstillig	5	15
Tineke de Danschutter, De canon: regionale buitenkan- sen	5	10	Marinus van Santen, De Frans-Duitse oorlog 1870- 1871, een overbodige confrontatie	7	6
Charissa Feiken, Samenwerken doe je samen. Een blik achter de schermen van het kabinet Den Uyl	4	10	Madeleine van Strien-Chardonneau, Belle van Zuylen als opvoedster	2	7
Marjan de Groot-Reuvekamp, De Euroclio-conferentie in Riga, 11-17 april 2005: 'Op zoek naar evenwicht'	7	38	Siep Stuurman, De canon – een wereldhistorisch per- spectief	4	36
Lucia Hogervorst, Van heldendaad tot schandvlek. Het Nederlands koloniaal verleden in de geschiedenisme- thoden voor het basisonderwijs	4	31	Wouter van den Hole, Naar een mensenrechten- benadering van ontwikkeling?	4	41
Jeroen Janssen, VCRI: samenwerken via computers	2	22	Greetje de Vries, Waarom Napoleon tijdens de Eerste Wereldoorlog Rusland binnenviel. De tegenstrijdige vernieuwingspolitieken van de overheid	3	32
Stephan Klein en Willeke Los, Welke kinderen?, Wat voor burgers? Opvoeding en onderwijs tijdens de Verlichting en de Revolutietijd	8	16	Joop de Vries, Geschiedenis, aardrijkskunde en de ei- gen omgeving: het Veense voorbeeld	1	2
Bernard Kruithof, Opvoeding en beschaving	8	8	Joop Walhain, Het duel tussen schuin en beschaafd. Zangles en ergernis in de negentiende eeuw	8	28
Oscar Lansens, Op de vlucht voor de nazi's. De Tweede Wereldoorlog en de Antillen	3	18	Arie Wilschut, Het Nederlandse slavernijverleden en het canonieke denken over geschiedenisonderwijs	8	34
Susan Legêne, Wie een verentooi ziet, denkt de indiaan erbij. Ontwikkelingssamenwerking en beeldvormings- processen	4	25	Arie Wilschut, Zinvol, leerbaar, haalbaar. Over didac- tie en geschiedenisonderwijs	1	19
Jan Lenders, De nieuwe school. Basisonderwijs in de eerste helft van de negentiende eeuw	8	24	Interviews		
Tessa de Leur, Stel je eens voor ... Inlevingsopdrachten in de geschiedenisles	7	2	Maria van Haperen, 'Opdat diens naam uit Israel niet uitgewist worde ...' Kleiogesprek met Isaac Lipschits	3	28
Jan Marijnissen, Historisch besef verdient herwaarde- ring. Lezing gehouden tijdens de VGN Geschiedenisdagen in Vught	2	2	Maria van Haperen, 'Rampen en plagen zijn van alle tijden'. Gesprek met Cor van der Heijden	2	33
Edwin Marshall, De vernieuwingen volgens de com- missie-De Rooy – examenpilot in havo 4 en 5	7	16	Huub Oattes en Cees Bol, Een digitale leerlijn voor ge- schiedenis. Gesprek met Ardy Biemans van het Nova College-Montfort in Rotterdam	3	35
Francine Mestrum, Armoedebestrijding of ontwikke- lingssamenwerking?	4	20	Jan van Oudheusden, 'Het zijlichtje van de geschie- denis op de actualiteit. Vijf jaar Adere Tijden – gesprek met Ad van Liempt en Hans Goedkoop	2	12
			Hans Pols, 'Van Kind tot Burger. Volksopvoeding via het onderwijs 1780-1901/1920' – Vragen over de stof- omschrijving aan Greetje de Vries	8	2

	nr	pag		nr	pag
Museumnieuws					
Tineke Bogaerts, Middeleeuwen in Nijmegen en Utrecht. 'De Gebroeders van limburg' en 'De Kruistochten'	6	17	Jan van Oudheusden, The Green Fields of France. Lieder als lesmateriaal	5	18
Cees Bol, Simon van Gijn – museum aan huis en 'Verloren Verleden'	1	26	Cedric Regtop en Ineke Veldhuis, 'Loods je leerlingen door politieke cartoons'. Met spotprentwijzer	2	17
Ger van der Drift, Kasteel Huis Doorn	5	46	Sabine te Rietstap, Leerlingen werken zelfstandig aan ...	6	2
Ad van Kempen, De loopgraven van de Linge (Vogezen)	5	14	middeleeuwse biografieën		
Jan van Oudheusden, Noordbrabants Museum: Broedertwist – België, Nederland en de erfenis van 1830	7	14	Joop Walhain, Het duel tussen schuin en beschaafd. Zangles en ergernis in de negentiende eeuw	8	28
Hans Pols, Het Legermuseum in Delft	5	9	<i>Kleioskoop</i>		
Recensie-artikelen					
<i>Boek van de maand</i>					
Leo Akveld en Henk den Heijer, 'Wie verre reizen doet kan veel verhalen'. De werken van de Linschoten Vereniging	2	29	Anton van Hooff, Gapen bij Alexanders grootheid. De film 'Alexander'	6	32
Ger van der Drift, Over monsters en mythen	7	42	Hans Moors, 'Der Untergang'	1	22
Bespreking van: Richard Overly, Dictators. Hitlers Duitsland en Stalins Rusland en Jung Chang, Jon Halliday, Mao – het onbekende verhaal.			Huib Oattes, Havo 4 en 'Der Untergang'	1	25
Ger Jan Onrust, Kind van de toekomst	6	34	Jan van Oudheusden, 1914-1918 in films: 'All quiet on the Western Front', 'Gallipoli' en 'Un long dimanche de fiancailles'	5	28
Bespreking van: Arianne Baggerman en Rudolf Dekker, Kind van de toekomst. De wonderse wereld van Otto van Eck.			De canon		
Wim Rongen, Lezen voor de tent.	5	50	Canonkatern in Kleio 1		
Franse populair-wetenschappelijke historische tijdschriften.			Stefan Boom, Het advies van de Onderwijsraad		
Jaco Schouwenaar, 'Does it matter?' Klassiekers van de Eerste Wereldoorlog	5	32	Jan-Maarten de Wit, vgnatuurlijk over de canon		
Jan van Tongeren, De Eerste Wereldoorlog – recente literatuur voor in de les	5	47	Tineke de Danschutter, De canon: regionale buitenkansen	5	57
Arie Wilschut, Zinvol, leerbaar, haalbaar	1	19	Carla van Boxtel, Beyond the canon – History for the twenty-first Century. conferentieverlag	6	46
Toelichting op: Arie Wilschut, Dick van Straaten en Marcel van Riessen, Geschiedenisdidactiek. Handboek voor de vakdocent.			Ger van der Drift, 'Geschiedenisonderwijs verbeteren is sleutelen aan een rijdende trein.' Discussiëren over de canon van de geschiedenis	1	39
Lesmateriaal en tips					
<i>Bronnen</i>					
Kees Admiraal, Het oorlogsdagboek van Maurits van Berg	3	2	G. Everts, Open brief aan de canoncommissie	8	62
Bij 'Van Kind tot Burger':			Jan van Oudheusden, Katten op de canon van Jan en Piet	1	16
Herinneringen aan de nieuwe school	8	23	Siep Stuurman, De canon – een wereldhistorisch perspectief	4	36
Een kijkje in een achttiende-eeuwse school	8	7	Arie Wilschut, Het Nederlandse slavernijverleden en het canonieke denken over geschiedenisonderwijs	8	34
Een openbaar schoolexamen (1811)	8	26	Centraal examen		
<i>Varia</i>					
Hans Boschloo, Annemarie Kloosterman en Stefan Boom, Historische vaardigheden in vraagvorm.	3	40	<i>HAVO/VWO</i>		
Bronnen rondom Aletta Jacobs 1. Kiesrecht voor vrouwen.			Stefan Boom, Het examen havo en vwo van 2004	3	39
Hans Boschloo, Annemarie Kloosterman en Stefan Boom, Als de vrouwen toen de baas waren geweest ...	6	27	Maria van Haperen en Jan van Oudheusden, Het examen van 2005	5	61
Bronnen rondom Aletta Jacobs 2.			De katernen 'Dekolonisatie en Koude Oorlog in Vietnam' voor 2005 en 2006	1	28
Vrouwenacties voor vrede tijdens de Eerste Wereldoorlog			De katernen 'Van Kind tot Burger' voor 2006 en 2007	8	39
Jeroen Janssen, vcRI: samenwerken via computers	2	22	<i>VMBO</i>		
Loek Janssen, Didactische tip uit Engeland, via Riga	7	40	Huib Kurstjens, 'Cholera-epidemie: dat heeft toch niks met geschiedenis te maken?! De vmbo-examens van 2005	6	20
Tessa de Leur, Stel je eens voor... Inlevingsopdrachten in de geschiedenisles	7	2	Het centraal schriftelijk examen vmbo voor 2006: de kern- en verrijkingsdelen per leerweg met aanvullende specificaties	7	20
			De pilot chmv-examen geschiedenis havo 2006		
			Edwin Marshall, De vernieuwingen volgens de commissie-De Rooy. Examenpilot in havo 4 en 5	7	16
			Cor van der Heijden en Marleen Klinkers, Opzij – opzij – opzij. We hebben ongelooflijke haast ...	7	19
			Loek Janssen, Een jaar 'De Rooy' in de praktijk	7	18
			Brieven en verslagen		
			Maria van der Hoeven, Speel zelf de rol van regisseur!	5	68

	nr	pag		nr	pag
Reactie van de minister van ocw op het artikel van Greetje de Vries in Kleio 3 over de vraag of de (beleids)ontwikkelingen m.b.t. geschiedenisonderwijs en onderbouw vo elkaar wel (Greetje de Vries) of niet (Van der hoeven) 'bijten'.					
Greetje de Vries, De echte regisseur, dat is de directeur!	5	69			
Frans Groot, Over evenwichtskunst op de lerarenopleiding te Rotterdam	8	46			
Reactie op: Cees Bol en Hans Pols, Content met competent? Het nieuwe leren op de lerarenopleiding geschiedenis					
Yvo Smit, Docendo discimus: wij leren door te doceren	7	33			
Reactie op: Cees Bol en Hans Pols, Content met competent? Het nieuwe leren op de lerarenopleiding geschiedenis					
Carla van Boxtel, De 1st History Educators International Research Network (HEIRNET) Conference	1	41			
Marjan de Groot-Reuvekamp, Met Euroclio in Riga, 11-17 april 2005: Op zoek naar evenwicht	7	38			
VGN					
vgn-jaarvergadering 2005 – verslag	4	51			
Jaarrekening 2004 en begroting 2005	4	54			
vgnatuurlijk: Herziening basisvorming (Jan-Maarten de Wit)	1				
vgnatuurlijk: Jaarrede 2005 (Peter Wester, voorzitter vgn)	2	26			
vgnatuurlijk: Het CE, hoe staat het ermee? (Jan-Maarten de Wit)	5	70			
vgnatuurlijk: Enkele belangrijke ontwikkelingen (Peter Wester)	6	40			
vgnatuurlijk: Verenigingszaken (Jan-Maarten de Wit)	7	52			
Ger Olthof, Verslag van de studiedag van de Commissie PA-BO 6 oktober 2004, Materiële overblijfselen en oral history als bron	2	49			
Recensies					
School en didactiek					
<i>Handboek</i>					
Arie Wilschut, Dick van Straaten, Marcel van Riessen, Geschiedenisdidactiek. Handboek voor de vakdocent					
Bespreking door Reinard Maarleveld	3	52			
Toelichting van Arie Wilschut	1	19			
<i>De examenkaternen havo en vwo</i>					
Dekolonisatie en Koude Oorlog in Vietnam	1	28			
Wolters Noordhoff, Geschiedeniswerkplaats (Ger van der Drift)					
NijghVersluys (Cees Bol)					
ThiemeMeulenhoff, De Studiegids (Huub Oattes)					
Malmberg, MeMo (Hans Pols)					
Van kind tot burger	8	39			
Wolters Noordhoff, Geschiedeniswerkplaats (Ger van der Drift)					
NijghVersluys (Hans Pols)					
ThiemeMeulenhoff, De Studiegids (Joke Noordstrand)					
Malmberg, MeMo (Tineke Bogaerts)					
ThiemeMeulenhoff, Examenbundel (Huub Oattes)					
<i>Websites</i>					
Nationaal Archief presenteert nieuwe website: Van kind tot burger (Cees Jan van Golen)	8	44			
			<i>Strip</i>		
			Peter van Dongen, Rampokan: Java en Rampokan: Celebes (Tom van der Geugten)	1	35
			Jacques Tardi, Loopgravenoorlog (Huub Oattes)	5	20
			<i>Bronnen</i>		
			De werken van de Linschoten-Vereeniging (Leo Akveld en Henk den Heijer)	2	29
			Eric Duivenvoorden, Met emmer en kwast. Veertig jaar Nederlandse actieaffiches 1965-2005 (Tineke Bogaerts)	8	57
			<i>Lespakket</i>		
			Een 'eeuwig verbond'? Lesbrieven Nederlanders en Molukkers (Coreline Boot)	2	42
			Jan Durk Tuinier en Mohamed Achahboun, Graven in de klei. Marokkaanse bevrijders van toen en de vrijheid van nu (Tineke Bogaerts)	3	57
			<i>CD's en DVD's</i>		
			Herman Beliën, Vaderlandse geschiedenis – hoorcollege over het ontstaan van Nederland (Hans Pols)	8	51
			Maarten van Rossem, Amerika – hoorcollege moderne geschiedenis van de VS (Hans Pols)	8	51
			Bernard Woelderink, Het Koninklijk Huis. Hoorcollege over de geschiedenis van het Huis Oranje-Nassau (Hans Pols)	8	51
			Auschwitz. the Nazi's and the 'Final Solution', BBC documentaire op dvd (Maria van Haperen)	3	48
			Het Polygoon Journaal in de Tweede Wereldoorlog, 5 dvd's (Tineke Bogaerts)	5	49
			De onvergetelijke jaren 50, 60 en 70; drie keer twee dvd's (Hans Pols)	8	51
			Jeugdboeken		
			Dale Anderson, De Amerikaanse revolutie (Jan van Oudheusden)	4	50
			Jean-Claude van Rijckeghem, Pat van Beirs, Jonkvrouw (Joke Noordstrand)	7	51
			Richard Tames, Hiroshima. De schaduw van de bom (Jan van Oudheusden)	8	50
			Richard Tames, De stoommachine. Een doorbraak in de energie (Jan van Oudheusden)	8	50
			Karen Price Hossell, De moord op J.F. Kennedy (Jan van Oudheusden)	8	50
			Stewart Ross, De Franse Revolutie (Jan van Oudheusden)	4	50
			Stewart Ross, De Russische Revolutie (Jan van Oudheusden)	4	50
			Hans Ulrich, Paolo. Leonardo da Vinci's leerling (Rob van Veen)	8	50
			Geschiedenis – Nederland		
			Judith Amsenga en Geertje Dekkers, 'Wat nu', zei Pichegru. De Franse tijd in Nederland, 1795-1830 (Jan van Oudheusden)	4	46
			Arianne Baggerman en Rudolf Dekker, Kind van de toekomst. De wonderde wereld van Otto van Eck (Ger-Jan Onrust)	6	34
			David Barnouw, Oostboeren, zee-germanen en turfsteekers. Kolonisatie tijdens de Tweede Wereldoorlog (Ger van der Drift)	3	46
			J.G.A. ten Bokkel, Gidsen en genieën. De Dageraad en het vrije denken in Nederland 1855-1898 (Hans Moors)	4	48
			Cor Bruin, De voetreis naar Sneek (Wouter Pols)	2	40

	nr	pag		nr	pag
A.Th. van Deursen, De last van veel geluk. De geschiedenis van Nederland 1555-1702 (Jan van Oudheusden)	1	34	Céline, Reis naar het einde van de nacht (Maria van Haperen)	5	40
Jonge Groen, Nederlanders in de Grote Oorlog (Huub Oattes)	5	53	Jung Chang, Jon Halliday, Mao – het onbekende verhaal (Ger van der Drift)	7	45
Cor van der Heijden, Rampen en plagen in Nederland, 1400-1940. Pestbacillen, paalwormen en plunderende Moskovieters (Maria van Haperen)	2	33	Sebastian Faulks, Het lied van de loopgraven (Jan van Oudheusden)	5	20
Jonathan I. Israel, Radicale Verlichting. Hoe radicale Nederlandse denkers het gezicht van onze cultuur voorgoed veranderden (Jan van Oudheusden)	6	37	Niall Ferguson, 1914: Why the World Went to War (Tineke Bogaerts)	5	56
Antheun Janse, De sprong van Jan van Schaffelaar. Oorlog en partijstrijd in de late Middeleeuwen (Jan van Oudheusden)	4	46	David Fromkin, De laatste zomer. Waarom de wereld in 1914 ten oorlog trok (Joke Noordstrand)	5	20
Rob Kammelaar (sam.) e.a., Het monster van de oorlog. Nederlandse liedjes en gedichten over de Eerste Wereldoorlog (Huub Oattes)	5	53	Charles Groenhuijsen, Amerikanen zijn niet gek. Over Bush en baseball, misdaad en miljonairs, kerken en casino's, porno en politiek (Jan van Oudheusden)	6	39
Els Kloek, Verzameld verleden. Veertig gedenkwaardige monumenten en figuren uit de vaderlandse geschiedenis (Jan van Oudheusden)	4	46	Israel Gutman en Bella Gutman (ed.), Het Auschwitz Album. Rapportage van een transport (Maria van Haperen)	3	48
René Kok en Erik Somers (sam.), Nederland en de Tweede Wereldoorlog (Tineke Bogaerts)	3	50	Sebastiaan Haffner, Pruisen. Deugden en ondeugden van een miskende staat	7	49
C.V. Lafeber, Een begenadigd docent wordt geboren, niet gemaakt. Een vrijmoedig geschreven geschiedenis van het Nederlandse volksonderwijs in de 19e eeuw (Jan van Oudheusden)	8	55	Mark Kurlansky, 1968: Het jaar waarin alles anders werd (Jan van Oudheusden)	4	48
Willeke Los, Opvoeding tot mens en burger. Pedagogiek als cultuurkritiek in Nederland in de 18e eeuw (Joop Berding)	8	53	Lynn Macdonald, Passendale 1917 (Huub Oattes)	5	55
Jan Marijnissen, Waar historie huis houdt (toelichting door de auteur)	2	2	Anne Nivat, Een wolkenkrabber in Moskou. Russen van nu (Joke Noordstrand)	3	50
Joost Rosendaal, De Nederlandse revolutie. Vrijheid, volk en vaderland 1783-1789 (Hans Pols)	6	38	Richard Overy, Dictators. Hitlers Duitsland en Stalins Rusland (Ger van der Drift)	7	42
Willemien Schenkeveld, Het kinderwetje van Van Houten. sociale wetgeving in de negentiende eeuw (Jan van Oudheusden)	4	46	Laurence Rees, Auschwitz (Maria van Haperen)	3	48
Paul van der Steen, Cals. Koopman in verwachtingen 1914-1971 (Jan Walravens)	4	45	Claudia Rusch, Mijn vrije Duitse jeugd (Jan van Oudheusden)	3	51
Spiegelbeeld. Reflecties bij 25 jaar vrouwengeschiedenis. Jaarboek voor Vrouwengeschiedenis (Ellen Marrenga)	8	56	Dan Sleigh, Stemmen uit zee (Wim Rongen)	1	36
Fritz Tauber, Rondon Westerbork (Jan van Oudheusden)	3	47	Sybille Steinbacher, Auschwitz – Een geschiedenis (Joke Noordstrand)	3	47
Vita Radbodi. Het leven van Radboud. Ingeleid, bezorgd en vertaald door Peter Nissen en Vincent Hunink (Hans Pols)	4	49	Frank Westerman, El Negro en ik (Tineke Bogaerts)	4	47
Geertje Wiersma, Mietje Hulshoff of de aanslag op Napoleon (Jan van Oudheusden)	2	39	H.P. Wilmott, Eerste Wereldoorlog (Hans Pols)	5	54
			Joseph Wilson, In diens van de waarheid. Achter de schermen van Amerika's buitenlandpolitiek (Jan van Oudheusden)	8	52
			Adam Zamoyski, 1812: Napoleons fatale veldtocht naar Moskou (Jan van Oudheusden)	7	50
Geschiedenis – wereld			Tijdschriften		
J.H.J. Andriessen (bew.), De oorlogsbrieven van Unteroffizier Carl Heller. Geschreven tijdens de Eerste Wereldoorlog (Youri van der Drift)	5	55	Franse populair-wetenschappelijke historische tijdschriften (Wim Rongen)	5	50
Chrisje en Kees Brants (tekst) en Marius van Leeuwen (fotografie), Levende herinnering. De oorlog die nooit ophield 1914-1918 (Huub Oattes)	5	53	Historisch Tijdschrift Holland, Onderwijsvernieuwing in Holland, 2005/nr. 3 (Joke Noordstrand)	8	54
			Leidschrift – Themanummer Van Kind tot Burger, 2005/nr. 2 (Tineke Bogaerts)	8	54
			Spiegel Historiae, Themanummer Van kind tot burger, jg. 40, nr. 11/12 (Tineke Bogaerts)	8	55
			Verder bevat ieder nummer van Kleio de rubrieken 'Van de redactie' waarin hoofdredacteur Jan van Oudheusden het nummer toelicht, 'In 't kort', waarin Hans Pols recent verschenen boeken signaleert, en 'Kleio' met informatie over nieuw lesmateriaal, websites, tentoonstellingen, symposia, cursussen en nascholing, verzameld door Tineke Bogaerts		